

ΠΕΝΤΕ
ΓΙΩΤΑ

Αυτό το κείμενο αν και προέκυψε σαν ανάγκη να εκφραστούμε δημόσια σε σχέση με την αντιπληροφόρηση, είναι κάτι παραπάνω από τις θέσεις μας γι' αυτή και μάλλον εκφράζει και άλλους πέρα από εμάς. Η συμμετοχή σε συλλογικά εγχειρήματα αντιπληροφόρησης, η καθημερινή τριβή μέσα σε αυτές τις διαδικασίες, δεν μπορούν παρά να επηρεάζουν σε καθοριστικό βαθμό τις απόψεις που εκφράζονται παρακάτω.

Η αλήθεια είναι πως θα ήταν προτιμότερο αυτά τα συμπεράσματα να κατατίθονταν δημόσια, σε συλλογικά κατακτημένη άποψη ομάδων που η καθημερινή τους δράση κινείται στη λογική της αντιπληροφόρησης. Δυστυχώς όμως η ιστορία έχει διδάξει ότι συνήθως, κάθε υποκείμενο που δρα μέσα σε κινηματικές διαδικασίες, δεν είναι σε θέση να αναγνωρίζει έγκαιρα τις ευθύνες που του αναλογούν και να συνειδητοποιεί την πραγματική αξία των εγχειρημάτων που κάθε φορά επιλέγει να πραγματοποιήσει.

Μοιραία, αξιόλογες προσπάθειες έπεσαν στο κενό, όχι επειδή στερούνταν περιεχομένου αλλά επειδή δεν κατάφεραν να αξιοποιήσουν και να τεκμηριώσουν τις εμπειρίες που με κόπο και κέφι βέβαια απέκτησαν, από την καθημερινή τους δράση.

Αφήνοντας ελεύθερο το πεδίο στους κάθε λογής "επαναστάτες",

που ανενόχλητοι τις περισσότερες φορές, υποβαθμίζουν πρακτικές και απόψεις που έχουν να κάνουν με συστηματική δουλειά στο δρόμο, θέλοντας να δικαιολογήσουν το δικό τους πολιτικό τυχοδιωκτισμό, που τους οδηγεί στο να συνδιαλέγονται, άλλοτε με τα μήντια κι άλλοτε με επιφανή σκουλήκια της "πολιτικής ζωής" του τόπου, πάντοτε στο όνομα "της αδιαλλαξίας ενάντια σε κράτος και αφεντικά".

Είναι σαφές πως όταν πηγαίνεις στα μήντια, μιλάς τη γλώσσα των αφεντικών. Όποιοι πιστεύουν ότι η κοινωνία αλλάζει μέσα από τέτοιες διαδικασίες, είναι τουλάχιστον αφελείς. Πρέπει όμως να γίνει ξεκάθαρο ότι η οποιαδήποτε σχέση με τους πλαστογράφους των ΜΜΕ, λειτουργεί εχθρικά σε σχέση με την ακτιβιστική δράση μιας συλλογικότητας. Αν μια κοινωνία πληροφορείται μέσω της TV κι ένας ανύπαρκτος χώρος μέσω της "Ελευθεροτυπίας", τότε όσοι καλλιεργούν, συμμετέχοντας, αυτές τις διαδικασίες διαμεσολάβησης έχουν την ίδια ευθύνη με τους διαμεσολαβητές.

Τα παραπάνω γράφονται, όχι για να καταγγείλουν επώνυμους διαμεσολαβητές αλλά για να καταδείξουν ότι η αντιπληροφόρηση είναι μια διαδικασία δυναμική, και όχι πληροφοριακή, που αναπόφευκτα οδηγεί στη σύγκρουση με τα χίλια πρόσωπα του κράτους. Προχωράμε και αντιμετωπίζουμε την αντιπληροφόρηση σα μια διαδικασία που μας βάζει στον ορίζοντα την προοπτική της σύγκρουσης και επιχειρούμε όχι μόνο να αποσαφηνίσουμε πλήρως αυτή τη διαδικασία, αλλά να τεκμηριώσουμε τις αφορμές και τις αιτίες που τη θεωρούμε σημαντική.

Σ' αυτή τη λογική κινούμαστε και είμαστε σίγουροι πως θα μπορέσουν κι άλλοι να καταλάβουν και να νιώσουν τις δικές μας αγωνίες...

Καταρχήν θα επιχειρήσουμε να δώσουμε ένα πρόχειρο ορισμό αυτού που εμείς ονομάζουμε αντι-πληροφόρηση.

Εδώ και κάμποσα χρόνια τη διαχείριση των πληροφοριών που ταξιδεύουν μέσα στην πόλη, την έχουν αναλάβει τα αφεντικά. Έχουν τα μέσα αλλά και τη "διάθεση" να φέρουν σε πέρας αυτή την αποστολή. Για την ακρίβεια μέσα από αυτή την διαδικασία, έχουν τη δυνατότητα να επιβάλλουν τη δικιά τους πραγματικότητα για όλα όσα συμβαίνουν ή δεν συμβαίνουν. Παρακάτω θα μιλήσουμε πιο συγκεκριμένα. Προσωρινά ονομάζουμε αντιπληροφόρηση τη δικιά μας εκδοχή για τις πληροφορίες που κυκλοφορούν μέσα στην μητρόπολη. Πηγαίνοντας λίγο παραπέρα, μιλάμε για την άποψή μας σε σχέση με το τί πραγματικά συμβαίνει μέσα στην πόλη. Είτε μιλάμε για γεγονότα, είτε για ειδήσεις, έχουμε να κάνουμε με ζητήματα που είναι ανοιχτά, τόσο σε σχέση με το από ποιά σκοπιά τα βλέπει ο καθένας, όσο και σε σχέση με το ποιά θεωρεί ουσιώδη και ποιά όχι.

Γνώμη μας είναι ότι η πληροφόρηση αφορά κάτι παραπάνω από αντικειμενικές ή όχι ειδήσεις. Αφορά μια διαδικασία συνολικότερη, που πέρα από την αμφισβητούμενη αντικειμενικότητά της, έχει σαν κύριο χαρακτηριστικό της τη διαμεσολάβηση. Γι' αυτό και όταν αναφερόμαστε στα μήντια, ο χαρακτηρισμός ψεύτες μοιάζει πολύ αφελής. Πρόκειται για διαμεσολαβητές που συ-

σηματικά πλαστογραφούν την πραγματικότητα. Συμπερασματικά εννοούμε την αντιπληροφόρηση, ως εκείνη τη διαδικασία που έρχεται σε σύγκρουση με τη γενικευμένη διαμεσολάβηση της ζωής μας. Αυτός είναι ο λόγος που θεωρούμε ότι αυτή υπερβαίνει τον αντίλογο, πάνω σε "Ξερές" πληροφορίες. Είναι κάτι περισσότερο από αντικειμενική πληροφόρηση, είναι κυρια άποψη για τα πράγματα και στάση ζωής, ο τρόπος που στέκεσαι και βλέπεις πίσω από τα γεγονότα. Το ότι έγινε μια διαδήλωση, ας πούμε, είναι μια είδηση...Εμείς ρωτάμε αν για ένα σύντροφο είναι πιο σημαντικό να μάθει ότι έγινε η διαδήλωση ή να μάθει ποιές ήταν οι συνθήκες και οι διαδικασίες κάτω από τις οποίες κρίθηκε αναγκαίο να γίνει αυτή η διαδήλωση; Απαντάμε μόνοι μας...Η πρώτη εκδοχή θυμίζει περισσότερο αστυνομικό ρεπορτάζ, αφού δεν μπαίνει καθόλου στην ουσία του ζητήματος. Η δεύτερη είναι αυτή που μας εκφράζει, γιατί α) προσπαθεί να μεταφέρει ένα ολόκληρο κλίμα και να και να δώσει την πραγματική εικόνα του γεγονότος β) αντιμετωπίζει αυτόν στον οποίο απευθύνεται υπεύθυνα και σοβαρά δίνοντάς του τη δυνατότητα να καταλάβει το γιατί πραγματικά διαδηλώνεις. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι στόχος της αντιπληροφόρησης πρέπει να είναι και το να καλλιεργεί αυτή τη λογική. Πολύ περισσότερο από τα γεγονότα αυτά καθαυτά, ενδιαφέρει η κριτική διάθεση που τα αντιμετωπίζεις, οι αιτίες που σε αναγκάζουν να στρέψεις το βλέμμα σου σ' αυτά. Η διαδικασία είναι η ουσία κάθε εγχειρήματος· το γεγονός αποτέλεσμα δεν αποτελεί παρὰ συνέπειά της.

Στο ίδιο μήκος κύματος με την πρώτη εκδοχή κινούνται και απόψεις που υποστηρίζουν ότι η αντιπληροφόρηση αφορά "μια διαδικασία ενημέρωσης και προπαγάνδας πάνω σε επίκαιρα ζητήματα", και διαχωρίζεται από απόψεις που ενώ θίγουν ζητήματα καθημερινότητας ουσιώδη δε βρίσκονται στην επικαιρότητα. "Δυστυχώς" για εμάς είναι λίγο δύσκολο να στεκόμαστε στην επικαιρότητα. Όσο απαραίτητο είναι να απαντάς άμεσα σε επίκαιρα ζητήματα που εκκρεμούν άλλο τόσο σημαντικό θεωρούμε το να ανοίγεις ζητήματα που αφορούν την καθημερινή ζωή, μέσα στην κοινωνία. Άλλωστε έχοντας επεξεργαστεί συστηματικά ένα θέμα α) έχεις τη δυνατότητα να το δημοσιοποιήσεις κατά τον καλύτερο τρόπο όταν υπάρχει συγκεκριμένη αφορμή β) δεν αναγκάζεσαι να τρέχεις πίσω από τα γεγονότα, χάνοντας τις περισσότερες φορές την ουσία τους. Εκεί που υπάρχει επεξεργασμένη άποψη για ένα ζήτημα, υπάρχει το γόνιμο έδαφος για να γίνει η οποιαδήποτε δουλειά. Η αντιπληροφόρηση είναι περισσότερο θέμα άποψης και λιγότερο αποτέλεσμα ενός αγώνα δρόμου πίσω από γεγονότα. Άλλωστε υπάρχει η θλιβερή εμπειρία του παρελθόντος, όπου για κάθε θέμα που παρουσιαζόταν συγκροτούνταν επιτροπές που όσο γρήγορα συγκροτούνταν τόσο γρήγορα διαλύονταν. Αυτό οφείλεται α) στο ότι συνήθως είχαν σα σημείο αναφοράς την απελευθέρωση πολιτικών κρατούμενων, άρα είχαν σύντομα ημερομηνία λήξης β) στο γεγονός ότι πολλοί λίγοι πραγματικά ενδιαφέρθηκαν να θέσουν ζητήματα ουσίας μέσα από τις συλλογικότητες που συμμετείχαν. Η κατεύθυνση σπάνια ήταν συ-

γκεκριμένη και το κύριο χαρακτηριστικό ήταν η προχειρότητα και η παντελής έλλειψη ενός σκεπτικού με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Σίγουρα η αντιπληροφόρηση δεν μπορεί να στηρίζεται στις διαθέσεις ακόμη και ενός καλοπροαίρετου ακτιβισμού.

Γινόμαστε πιο σαφείς. Κατά καιρούς, διάφοροι σύντροφοι και μη, έχουν προτείνει τη δημιουργία ενός δικτύου αντιπληροφόρησης. Δεν έχουν όμως ξεκαθαρίσει ποια είναι εκείνα τα χαρακτηριστικά που συγκροτούν ένα ισχυρό δίκτυο. Θεωρούμε κάποια χαρακτηριστικά πρωταρχικά και στοιχειώδη, για οποιοδήποτε εγχείρημα τέτοιου τύπου. Για μας, ακτιβισμός με άποψη και αντιπληροφόρηση, είναι έννοιες άρρηκτα συνδεδεμένες. Μια συλλογικότητα που δρα με συνέπεια στο χώρο που κινείται, προφανώς και είναι σε θέση να συμμετέχει σε κάθε σοβαρό εγχείρημα. Βρισκόμαστε όμως στη δυσάρεστη αλλά ειλικρινή θέση να διαπιστώσουμε, ότι οι συλλογικότητες που διακρίνονται από σοβαρότητα και διάρκεια στη δράση τους είναι ελάχιστες. Η αντιπληροφόρηση δεν είναι ζήτημα συλλογής υπογραφών επαναστατικών ομάδων. Έχει να κάνει με τον τρόπο που οργανώνονται δραστηριότητες συλλογικότητες, με την ευθύνη, προσωπική, πολιτική και οικονομική για να μην ξεχνιόμαστε, που αναλαμβάνουν. Είμαστε πεισμένοι, ότι ένα δίκτυο αντιπληροφόρησης, όπως κάθε κινηματική διαδικασία, ξεκινάει από τη βάση. Όταν υπάρξουν συλλογικότητες με κοινές αρχές και συστηματική δράση, θα υπάρξουν και οι προϋποθέσεις για τη δημιουργία ενός δικτύου, που θα προκύψει σαν αναπόφευκτη ιστορική αναγκαιότητα τρόπου οργάνωσης.

Επιμένουμε ότι οι αρχές που διακρίνουν κάθε συλλογικότητα αλλά και τη σχέση που υπάρχει μεταξύ των συλλογικοτήτων, αποτελούν βασικά χαρακτηριστικά για οποιοδήποτε εγχείρημα θέλει να λέγεται κινηματικό. Αρχές που σχετίζονται με μια διαδικασία που θεωρούμε αρκετά σημαντική και που βέβαια δε σταματάει εδώ. Ίσως τα λόγια μας μοιάζουν λίγο αυστηρά αλλά ως φυσικοί αυτουργοί μιας συστηματικής δουλειάς κρίναμε ότι ήρθε ο καιρός να ακονίσουμε για μια ακόμη φορά τα όπλα της κριτικής.

Συνεχίζουμε λοιπόν...Και δεν μπορούμε να μη σταθούμε κριτικά απέναντι σε διάφορους που υποστηρίζουν ότι κινούνται στην κατεύθυνση της αντιπληροφόρησης. Σκοπεύουμε να μιλήσουμε για διάφορα έντυπα που υποστηρίζουν κάτι τέτοιο. Έντυπα που ευαγγελίζονται δημόσια την αναγκαιότητα ενός δικτύου αλλά δεν κάνουν τίποτα παραπάνω από το να αναπαράγουν τη σχέση που καλλιεργεί ο αστικός τύπος. Με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που ο εργάτης μάζα στο φορντικό μοντέλο παραγωγής αλλοτριώνεται από το προϊόν της εργασίας του, αλλοτριώνονται όσοι συνειδητά συμμετέχουν σε μια διαδικασία που το μέσο για να εκφράσουν την άποψή τους είναι ο περιπτεράς. Τώρα αν το έντυπό τους μοστράρει πλάι στο "Στόχο" ή τη "Χρυσή Αυγή" αυτό είναι μια άλλη ιστορία. Το "χέρι με χέρι" πέθανε, από τη στιγμή που "ο σκοπός άγιασε τα μέσα". Κι αν το μέσο είναι το πρακτορείο τύπου, λίγο ενδιαφέρει. Εκεί που κάθε έντυπο παύει να είναι μέσο μα κύρια σχέση επικοινωνίας, βρίσκεται το τέλος και του πιο καλοπροαίρε-

του εγχειρήματος αντιπληροφόρησης. Είμαστε πεισμένοι πως ένα δίκτυο μόνο σαν αμοιβαία σχέση μεταξύ συλλογικοτήτων μπορεί να υφίσταται. Όσοι πίστεψαν πως η δημιουργία κινημάτων βρίσκεται σε τεχνικές ή οικονομικές δυσκολίες έχασαν. Το μόνο που πετυχαίνουν είναι την αυτοϊκανοποίηση των καθόλα μάταιων φιλοδοξιών τους. Τό 'παμε και πριν. Η δημιουργία δικτύου μόνο από τα κάτω μπορεί να ξεκινήσει και δεν μπορεί παρά να αποτελεί το οργανωμένο μέσο έκφρασης ενός κινήματος. Για παράδειγμα, είναι εντελώς άστοχο, ένα έντυπο ευρείας κυκλοφορίας, να είναι αποτέλεσμα της δουλειάς πέντε ή δέκα ατόμων· η αναλογία που υπάρχει, είναι εντελώς ανισομερής και στην καλύτερη περίπτωση καλλιεργεί σχέσεις και ρόλους εξουσιαστικούς. Θεωρούμε ότι η απουσία εντύπων, όπου κυριαρχεί η λογική του συγκεντρωτισμού στο όνομα της αναγκαιότητας για αντιπληροφόρηση, μόνο ευνοϊκότερους όρους θα δημιουργήσει. Είναι σαφώς προτιμότερο το κενό από τις ψευδαισθήσεις αντιπληροφόρησης. Στο κάτω κάτω το κενό στη χειρότερη, δημιουργεί ανησυχία, σου βάζει υποψίες, ενώ η ψευδαίσθηση σε αποκοιμίζει. Άλλωστε "το θέαμα είναι ο φρουρός του ύπνου".

Κι η λήθη είναι τόσο γλυκιά που κανείς δε θέλει να θυμάται. Δεν είναι λίγοι αυτοί που στράφηκαν στους διαμεσολαβητές των ΜΜΕ πιστεύοντας ότι θα γίνουν ευρύτερα γνωστές οι απόψεις τους. Παραδείγματα υπάρχουν αμέτρητα και συγκεκριμένες αναφορές μάλλον περιπετούν. Ο κάθετος διαχωρισμός μας με όλους όσους συμμετέχουν σε τέτοιες διαδικασίες αρκεί. Πρέπει όμως να κάνουμε σαφές ότι τέτοιες πρακτικές μόνο ανασταλτικά μπορούν να λειτουργούν σε σχέση με την προπαγάνδα στο δρόμο, ακόμη κι όταν φαινομενικά έχουν τον ίδιο στόχο. Η δουλειά στο δρόμο, σου δίνει τη δυνατότητα να παρέμβεις έστω και για λίγα δευτερόλεπτα στην καθημερινότητα του άλλου. Διαταράσσεις την κανονικότητα της ζωής του, οικοδομείς μια μικρή γέφυρα επικοινωνίας. Το "σοκ" που προκαλείται σίγουρα δεν είναι και τόσο ισχυρό. Θεωρούμε όμως ότι η δύναμη της αντιπληροφόρησης, είναι κάτι που αρχίζει να γίνεται ξεκάθαρο μέσα από μια διαρκή δράση. Παίρνει σάρκα και οστά όταν πλέον υπάρχει μια πιο συγκεκριμένη σχέση, μ' αυτόν που συναντάς στον δρόμο. Το πώς θα καταφέρεις να κατοχυρωθείς στη συνείδηση του άλλου σε σχέση με όσα θέλεις να μοιραστείς μαζί του, είναι κάτι που χρειάζεται χρόνος για να κατακτηθεί. **Πρόκειται όμως για μια σχέση που σου επιτρέπει να μιλάς από άλλη θέση στη συνέχεια.** Ο λόγος σου και τα μηνύματα που θες να περάσεις, μπαίνουν πολύ πιο άμεσα στον καθένα, είναι πιο εύκολο να μπορέσει ο άλλος να βγει από τη δικιά του θέση και να έρθει στη δικιά σου. Η κοινωνία αλλάζει, όταν αλλάζει ο τρόπος που σκέφτονται οι άνθρωποι, διαδικασία που απαιτεί χρόνο. Κινούμαστε όμως σ' αυτή την κατεύθυνση και πιστεύουμε πως οι διαμεσολαβημένες σχέσεις δεν μπορούν να βρίσκονται στην οπτική μας. Το μέσο είναι τα έντυπα και οι αφίσες που εμείς γράφουμε, σελιδοποιούμε, μοιράζουμε, τα συνθήματα που σπάνε τη μονότονη καθαρότητα των τοίχων. Φυσικοί αυτουργοί εμείς οι ίδιοι και χώρος δράσης ο δρόμος...

Ο δρόμος που ανέκαθεν αποτελεί το γόνιμο έδαφος για τις ιδέες και τις πρακτικές μας, το πεδίο ζύμωσης και πρακτικής εφαρμο-

γής κάθε ανατρεπτικού εγχειρήματος. Είναι καιρός να πάρουμε πίσω όσα μας έχουν κλέψει. Αφετηρία μας ο δρόμος. Εκεί που ανταλλάξαμε τις πρώτες μας κουβέντες, που πρωτοσυναντήθηκαν τα οργισμένα μας βλέμματα, εκεί που ρίξαμε τις πρώτες μας πέτρες. Στο δρόμο της καθημερινής δράσης, που μακριά από επετείους και "μεγάλες νύχτες", χωρίς τυμπανοκρουσίες, βάζουμε τα θεμέλια για αγώνα 365 μέρες το χρόνο. Το γεγονός ότι βρισκόμαστε συνεχώς εκτεθειμένοι, μας κάνει πιο δυνατούς, μας προσγειώνει και μας αναγκάζει να αντιμετωπίζουμε την πραγματικότητα με μια άλλη οπτική, καταρρίπτοντας τους μύθους που θέλει να συντηρεί η κοινωνία του θεάματος.

Μια ματιά τριγύρω αρκεί για να καταλάβουμε ότι ο πόλεμος έχει από καιρό ξεσπάσει. Όποιος δεν αποφασίσει έγκαιρα να διαλέξει στρατόπεδο, είναι καταδικασμένος στον αργό θάνατο της λήθης. Όχι δεν πρόκειται για ένα μανιφέστο επαναστατικής καθαρότητας. Απλά προσπαθούμε να κάνουμε όσο το δυνατό σαφέστερο, ότι εκεί που δε γεννιούνται αρχές φωλιάζει αργά ή γρήγορα ο θάνατος κάθε επαναστατικού εγχειρήματος. Παραμένουμε ζωντανοί όσο μπορούμε να μοιραζόμαστε τις απόψεις μας, τις πρακτικές μας, τη ζωή μας, χωρίς να διαμεσολαβούνται. Βήμα βήμα συνεχίζουμε στην κατεύθυνση της αντιπληροφόρησης και προσπαθούμε να παρέμβουμε στην πραγματικότητα, να λιώσουμε τους πάγους του θεάματος.

Πιστεύουμε ότι υπάρχουν κι άλλοι σύντροφοι που κινούνται σε δρόμους παράλληλους. Ψάχνουμε το πώς θα δημιουργηθούν οι συνθήκες, που θα μας επιτρέψουν να συναντηθούμε, και μαζί, με κοινές αρχές και δράση, θα είμαστε σε θέση να πραγματώσουμε το όραμα ενός ισχυρού δικτύου αντιπληροφόρησης, που βασικός όρος συνύπαρξης θα είναι ο αγώνας ενάντια σε κάθε μορφή διαμεσολάβησης. Είναι στο χέρι κάθε συντρόφου, κάθε συλλογικότητας, η δημιουργία αυτών των όρων δράσης.

Αυτά που έπρεπε να ειπωθούν, ειπώθηκαν...

Το μόνο που απομένει είναι να γίνουν πράξη...

